

K zaujímavým témam prispel aj referát o zbere skamenených zvyškov kmeňov stromov z obdobia kriedy v Antarktíde, kde pred 80 mil. rokov dosahovala priemerná ročná teplota až 17 °C.

K jednotlivým predneseným príspevkom prebiehala odborná diskusia, ktorá vo viacerých prípadoch priniesla podnety na ďalší výskum. Živá a tvorivá diskusia pokračovala aj vo večerných hodinách na slávnostnej recepcii.

Počas konferencie zúčastnení vedci sformulovali *Memorandum na podporu a rozvoj paleontologických vied*. Znenie memoranda je umiestnené na internetovej stránke ŠGUDŠ.

Na záver podujatia doc. RNDr. Jozef Michalík, DrSc., predseda paleontologickej sekcie pri SGS, v mene účastníkov konferencie poďakoval organizačnému výboru za zorganizovanie mimoriadne vydarenej akcie. Všetky abstrakty príspevkov z 12. česko-slovensko-poľskej paleontologickej konferencie sú prístupné širokej odbornej i laickej verejnosti v zborníku vydanom Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra v Bratislave.

Nasledujúca, 13. česko-slovensko-poľská paleontologická konferencia sa bude konať v roku 2012 v Brne a v poradí 14. stretnutie paleontológov sa uskutoční v poľskom Krakove.

DUŠAN HOVORKA, KAREL KOMÁREK a JÁN CHRAPAN: **Ako písať a komunikovať** (Vademecum začínajúcich vedeckých a pedagogických pracovníkov)

Review of the publication “How to write and communicate” of the authors Dušan Hovorka, Karel Komárek & Ján Chrapan

Abstract: Review emphasizes the background of the authors of presented Slovak monograph and its representative promotion with the presence of numerous personalities from the political and scientific spheres. Despite of other human activities, the scientific work is a long-term, requesting very high quality of written and oral communication.

Key words: review, monograph, communication

Ešte v nedávnej minulosti ťažko predstavitelné zvýšenie počtu vysokých škôl na Slovensku prináša so sebou aj početné „problémy rastu“: V predkladanej publikácii je niekoľko nových pohľadov a postrehov na danú problematiku.

Autori publikácie sú dlhoroční vedecko-pedagogickými pracovníkmi slovenských vysokých škôl. Spoločne za katedrami stáli viac ako 115 rokov. V recenzovanej publikácii zhrnuli svoje mnohoročné skúsenosti z vedecko-pedagogického pôsobenia vo všetkých 3 stupňoch vysokoškolského vzdelávania. Dvaja z nich (DH a JCH) dosiahli najvyššie vedecké kvalifikačné stupne a stupne vo vedecko-pedagogickom zaradení, 3. autor (KK) je v habilitačnom konaní.

Recenzovaná monografia má 234 paginovaných strán textu. Jej súčasťou sú aj kresby akad. maliara Ivana Popoviča, autora ilustrácií v desiatkach knižných monografií, a prebásnené (Lubomír Feldek) verše zo zbierky Sonnets, ktorých autorom je W. Shakespeare. V tirážnych údajoch vydavateľa je uvedených 8 recenzentov, profesorov slovenských a českých univerzít. Monografiu vydalo vydavateľstvo Osveta v Turčianskom Martine. Pre zaujímavosť treba uviesť, že na prezentovaní publikácie v Malom centre SAV boli prítomní aj exprezident Slovenskej republiky Michal Kováč, exminister školstva prof. Ladislav Kováč, prof. Štefan Luby, exprezident SAV, riaditeľ Osvety Ing. Farkaš, niekoľko špičkových reprezentantov slovenských vysokých škôl a SAV a ďalší vzácní hostia.

Keďže v rámci recenzie nie je dostatok priestoru na komentovanie jednotlivých kapitol diela, v ďalších odsekoch uvádzam niekoľko súhrnných aspektov.

1. Na rozdiel od iných ľudských činností je príprava na vedeckú prácu dlhodobá. Začína spravidla už na strednej škole a pokračuje počas vysokoškolského vzdelávania. Nádejní adepti vedy by sa mali vyznačovať osobnou vytrvalosťou, iniciatívu, cielavedomosťou, sebakritikou (schopnosťou uniesť „porážku“ a pokračovať v práci), schopnosťou pracovať sami, ale aj v rámci kolektívu, schopnosťou podeliť sa so svojimi poznatkami, resp. poznatkami kolegov aj pred širokou verejnosťou, podieľať sa na výchove vedeckého dorastu a inými zručnosťami. Túto

cielavedomosť a permanentnú sústredenosť na vedeckú prácu a sebazdokonaľovanie autori demonštrovali nasledujúcim protipólom: zatiaľ čo na vysoký post vo verejnej správe politická centrála nominuje aj kandidáta, ktorý v uvedenom pôsobení má „nulové body“, na získaní vedecko-pedagogických titulov docent a profesor adept musí desaťročia systematicky a cielavedome pracovať. Ako uvedené stupne dosiahnuť, je uvedené v príslušných kapitolách recenzovanej knihy.

2. Každé napísané a zverejnené dielo vzniklo dodržiavaním určitej schémy práce, dodržaním rozsahu, ale aj proporcionality jednotlivých čiastkových kapitol, vyváženosť písaného textu a citačných odkazov, grafických príloh, cudzojazyčného resumé, napísaných kľúčových slov a i. Pritom v príslušných kapitolách čitateľ nájde základné informácie o tom, ako napísať kvalifikačnú a vedeckú prácu, prácu vedľavo-popularizačného charakteru, recenziu vydaného odborného diela, ale aj vedeckú informáciu o uskutočnenej konferencii, text k životnému laudáciu jubilanta, nekrológ na zosnulého kolegu a i.

3. Autori publikácie priniesli základné informácie o aplikácii rétoriky v slovných prednesoch, ale aj informácie o tom, ako sa obliecť a obúť na obhajobu svojej kvalifikačnej práce, v akom poradí osloviť členov obhajobnej komisie a prítomných hostí z akademickej (ale aj neakademickej) obce, a ďalšie potrebné aspekty života vo vedeckej komunite.

Všetkým, ktorí uvažujú o svojom celoživotnom pôsobení, resp. tým, ktorí si chcú skvalitniť svoje pôsobenie, uvedenú publikáciu trojice autorov Hovorka, Komárek, Chrapan jednoznačne odporúčam.

L. Illášová